

انزوا مایه رشد نیست

استاد علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی گفت: با بیان اینکه در انزوا رشد میسر نمی شود گفت: تلقی ما از جهان امری غیر واقعی است. ما فکر می کنیم انزوا مایه رشد است در حالی که این طور نیست.

استاد علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی گفت: با بیان اینکه در انزوا رشد میسر نمی شود گفت: تلقی ما از جهان امری غیر واقعی است. ما فکر می کنیم انزوا مایه رشد است در حالی که این طور نیست.

به گزارش خبرنگار مهر، محمود سریع القلم، استاد علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی امروز ۲۴ آذرماه در نخستین روز مراسم گرامیداشت هفته پژوهش که در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد، با موضوع «نظریه ای برای توسعه ایران» سخنرانی کرد و گفت: توسعه یافتگی امری جهان شمول است و یک دستاورد بشری و تحت تأثیر کشورها و جغرافیای خاص یا فرهنگ خاصی نیست؛ از سنگاپور گرفته تا آلمان و از امارات تا اندونزی تحت تأثیر اصول ثابتی در این راستا هستند. وی ادامه داد: توسعه یافتگی بحثی است که امروزه جنبه ریاضی و فرمولی گرفته و در کشور ما هنوز در رابطه با توسعه همایش و سمینار برقرار می کنیم، این درحالی است که توسعه یافتگی امروز به چهارچوب مشخصی رسیده است.

وی با بیان اینکه توسعه یافتگی قابلیت گوگل شدن را دارد، افزود: لزومی ندارد این همه در کشور کنفرانس و همایش برپا شود و مباحث تکراری و سخنان انتزاعی صرف و دور از واقعیت جامعه و نظام بین الملل مطرح شود و مجدداً به حرف های گذشته حتی حرف های دهه ۴۰ شمسی در ایران بازگردیم.

سریع القلم گفت: اگر قرار است توسعه یافتگی در یک کشور روی دهد، صرفاً در حوزه نخبگان به وقوع می پیوندد و برای این رویکرد دو راهکار داریم نخست این که جامعه تصمیم بگیرد یا راهکار دوم که تصمیم گیری نخبگان است.

وی با اشاره به این که جامعه ای می تواند درباره توسعه تصمیم بگیرد که حزب و تشکل داشته و نسبت به جهان به یک آگاهی نسبی رسیده باشد افزود: در تمام کشورهایی که خارج از غرب به توسعه رسیده اند، مانند چین، کره جنوبی، سنگاپور، شیلی، ترکیه و ... تصمیم گیری نسبت به پیشرفت کشور نزد نخبگان سیاسی و فکری انجام شده است.

وی توسعه یافتگی را به دو بخش اصول توسعه یافتگی و الگوهای توسعه یافتگی تقسیم کرد و گفت: نخستین قسم مبتنی بر تجربه بشری بوده و جنبه بین المللی دارد و الگوهای توسعه یافتگی کشورها نیز می تواند راه های مختلف را در این راستا تجربه کند.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه کشوری که ثروت به معنای امکانات ندارد، نمی تواند فرهنگ خود را زنده نگاه دارد، یادآور شد: اگر قرار باشد در مسیر توسعه یافتگی حرکت کنیم باید به یک سری بنیان های فکری برسیم و هر اندازه در کشور اختلاف در مسایل کلان فلسفی وجود داشته باشد، از توسعه یافتگی عقب می مانیم. هرچند اختلاف در بحث سیاستگذاری مطلوب و پسندیده است. به طور مثال تقسیم بندی های ما درخصوص غرب همان تقسیم بندی های ۱۷۰ سال پیش است که این برای کشور ما مطلوب نیست و باید به اجماع فلسفی درباره مسایل برسیم.

وی با بیان اینکه ضعف های ما در سطح جهانی و بین المللی خود را نشان می دهد و چه بسا در داخل کشور گمان کنیم که ما هیچ ضعفی نداریم، افزود: اگر با دنیا ارتباط نداشته و کار نکنیم و با یک سری از کشورها قفل نشویم، قطعاً نمی توانیم پیشرفت کنیم. امروز لهستان کشور قوی در شرق اروپاست. به دلیل آنکه تصمیم گرفت خود را با کشور مهم آلمان قفل کند و امروزه رشد اقتصادی خوبی هم دارد.

وی در ادامه به فعالیت متمرکز و تخصصی در راستای رسیدن به توسعه یافتگی اشاره کرد و گفت: تجربه نشان می دهد تمام افرادی که در زندگی موفق بوده اند، روی مسایل خود تمرکز داشته اند. متأسفانه به دلایل پیچیده ای ذهن ما ایرانیان پراکنده است و همه کار و فعالیت ها را با هم می خواهیم، انجام دهیم و در همه موضوعات وارد می شویم که این برای رشد و توسعه مفید نیست. انسان برای رشد نیازمند تمرکز به صورت فردی و ملی است.

وی در بخش دیگری از سخنانش به تفکیک میان قدرت اقتصادی و قدرت سیاسی اشاره کرد و ادامه داد: به قول فریدمن زمانی آزادی متولد می شود که قدرت سیاسی از اقتصادی جدا شود و هنگامی که این دو با یکدیگر جمع شوند، آزادی جنبه عملی ندارد، بنابراین ابعاد مختلف قدرت باید در کشور متکثر باشد.

وی درباره تبادل با بازارهای کار بین المللی نیز اظهار کرد: متأسفانه نقش ما در حوزه سرمایه گذاری کشورهای عربی خلیج فارس صفر است در حالی که عرب ها نزدیک به دو تریلیون دلار در جهان سرمایه گذاری کردند.

سریع القلم با طرح این سوال که چگونه می توان با مدیریت مسایل بعدی را حل کرد، افزود: مدیران ما باید نگاه بین المللی داشته باشند، بدون این نگاه جهانی نمی توان مسایل و مشکلات محلی را برطرف کرد. در مرحله بعدی اجماع سازی و گستردگی مطرح می شود. شما اگر نگاهی به روزنامه های ما ببینید که چقدر پراکندگی موضوعات زیاد است. بنابراین باید به یک جمع بندی برسیم. البته در دانشگاه ها داشتن مکاتب فکری و فلسفی متفاوت بد نیست و این نشانه رشد فکری آن دانشگاه است اما در حوزه حکمرانی باید یک مکتب فکری وجود داشته باشد با ده ها نوع سیاست گذاری.

سریع القلم همچنین در مدیریت صحیح ارتباط با جهان را موثر دانست و گفت: هماهنگی کارها و اندیشه ها امری مهم است

که در کشور ما ضعیف بوده و بسیاری از سیاستمداران پشت بلندگو و سخنرانی های خود با یکدیگر گفتگو کرده و همدیگر را مورد خطاب قرار می دهند. این نشان می دهد که در پشت پرده هماهنگی وجود دارد و در جلسات به جمع بندی نمی رسیم. وی در بخش دیگری از سخنانش در مدیریت صحیح، روحیه دادن به مردم و ساختن آینده را تاثیر گذار خواند و گفت: ایران استعداد دارد در مدارهای جهانی قرار گیرد؛ استعدادهایی در این کشور وجود دارد که اگر فرصت کار و رقابت در سطح جهانی پیدا کند، ایران نقش کلیدی در جهان خواهد داشت.

وی تأکید کرد: تلقی ما از جهان امری غیر واقعی است. ما فکر می کنیم انزوا مایه رشد است در حالی که این طور نیست؛ ما زمانی از مدیریتانه تا هند امپراطوری بودیم. بسیاری از رسانه های داخلی بیان می کنند، جهان در حال فروپاشی است. این درحالی است که نرخ اقتصادی کشورها این مسئله را رد می کند.

این پژوهشگر با تأکید بر اینکه مدیریت کشور ما به شدت بخشی است، تصریح کرد: به نظر می رسد توسعه برای ما اولویت نیست و نمی شود یک فرد ۱۷ جا کار کند، ۱۰ پروژه تحقیقاتی در دست داشته باشد و ۵ مسئولیت به دوش بکشد و به فکر توسعه یافتگی کشور نیز باشد.

وی با طرح این سوال که اتاق فکر متمرکز طراحی اولویت کشور ما کجاست، افزود: ما نمی توانیم در تضاد با جهان پیشرفت کنیم؛ اگر بخواهیم کارآمدی داشته باشیم باید ارتباط خود را با دنیا حفظ کنیم.

سریع القلم در بخش پایانی سخنانش به چالش های فکری و فلسفی کشور اشاره کرد و گفت: ما تعاریف مشترکی از نظام بین المللی نداریم. باید به تفاهم فکری و انضباط سازمانی در کشور رسیده و تمرکز بر اهداف داشته و آنها را اولویت بندی کنیم.

وی با بیان اینکه کشور باید به شهروندان خود اجازه خودنمایی استعدادهایشان را بدهد، افزود: حاکمیت در دنیای امروز در مقام میانجی میان جریان هاست و در این صورت است که کشور پیشرفت می کند.

این استاد دانشگاه در پایان گفت: اختلاف ها تنها باید در سطح سیاستگذاری ها باشد و اختلاف در سطح مفاهیم و مبانی برای توسعه کشور باید از میان برود و در این راستا باید فهم دقیقی از محیط بین المللی، مدیریت کارآمد و تخصصی شدن حاکمیت داشت.